

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 1 | 37. årgang | Mars/april 2023

Deg være ære, Herre over dødens makt!
Evig skal døden være Kristus underlagt.
Lyset fyller haven, se en engel kom,
åpnet den stengte graven, Jesu grav er tom!
Deg være ære, Herre over dødens makt!
Evig skal døden være Kristus underlagt.

NORSK SALMEBOK 2013, NR. 197, TEKST: EDMOND L. BUDRY 1885, MELODI: G. FR. HÄNDEL 1746

Innskrift nederst på maleriet: «Matt. ev. 28.6: Han er ikke her. Han er oppstanden. Alle ev.» Signert Anna Vigen

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør: Unni E.B. Nøding
E-post: unninoding@halden.net
Redaksjonen: Liv Hauge Johansen, Inger Lise Skauge, Anne-Marie Ulseth, Marte-Margrethe Akerbæk Klanderud.
Annonseansvarlig: Svein Ystehede, e-post: ystehede@gmail.com
Grafisk produksjon: Suveren Kommunikasjon AS, Halden
Opplag: 13.900. **Trykk:** Amedia

Gaver til Menighetsbladet:
Vipps 585397 eller bankkonto 1105 29 91848
Stoff til Menighetsbladet leveres på e-post til unninoding@halden.net

Kjære lesere,

Se en engel kom, åpnet den stengte graven, Jesu grav er tom!

Dette er Jona-tegnet som Jesus pekte på, da folk ba om et tegn på hvem han var. Oppstandelsen er Skaperens endelige tegn til oss mennesker. Vil vi ikke godta det, da underkjenner vi Guds veldige livskraft og Hans anerkjennelse av Sønnens sonoffer. Skriften ber oss om å akte vel på dette tegnet.

Så blir det vår og påskefest i år også tross stengte kirker og el-sparing! Menighetene viser til mange gode muligheter til å samles. La oss fortsette å besøke hverandre, støtte og be for hverandre.

Gledelig høytid ønsker

Unni E. B. Nøding, red.

Forsidebildet

«Kvinnene ved graven», olje på lerret, er malt av Anna Vigén (1869–1954), fra Vigén gård ved Kornsjø. Bildet henger på Karlsholm menighetshus, Idd. Hun har også malt en større versjon, som nå henger i Prestebakke kirkes kor. Det kommer fra Ende Misjonshus. Altertavlen i Søndre Enningdalen kirke er også malt av henne. *Hvor kommer maleriet på Karlsholm fra? Tips oss!*

Neste nummer

Siste frist for innlevering av stoff til neste utgivelse er **18. august**. Neste nummer av Menighetsbladet trykkes **30. august**.

Høstens kirkevalg

**PER
HOLGER
ANDERSEN**
KIRKEVERGE

I september er det nytt kirkevalg. Da skal det velges nye medlemmer til menighetsrådene i Halden. Her i Halden har vi syv sokn i Den norske kirke, og det vil si også syv menighetsråd. Det er disse rådene som bestemmer og leder lokalkirkene sammen med soknepresten for soknet. Å være medlem av et menighetsråd, gir deg mulighet til å være med på å bestemme hva lokalkirken og Den norske kirke i Halden skal være nå, og i fremtiden. Selv om gudstjenestelivet på søndagene, barnedåp, vigslar og begravelser er det vi forbinder mest med kirken, består kirkene i Halden av mye mer. Mange forskjellige aktiviteter som starter for de helt minste med babysang, småbarnsang og aktiviteter i de forskjellige årsklassene oppover. Så kommer konfirmasjonstiden med undervisning og aktiviteter, og kor for forskjellige aldersgrupper.

Vi har samtaletilbud for barn, ungdom og voksne, og det drives sorgarbeide og forskjellige sorggrupper. Forskjellige kulturaktiviteter er også noe som kommer sterkere inn i kirkene fremover. Som du skjønner, er det å engasjere seg i et menighetsråd både lærerikt, meningsfylt og givende. Ikke nok med det, fra hvert menighetsråd velges det en representant til Halden kirkelige fellesråd. Dette er det styrende organet og arbeidsgiver for alle ansatte i Halden kirkelige fellesråd, og de som ansetter kirkevergen som øverste administrativ leder.

Som kirkeverge i Halden, håper jeg av hele mitt hjerte at mange borgere rundt omkring i hele Halden kommune, har lyst til å stille til valg til menighetsrådene. Skal vi holde drift i lokalkirkene, er vi avhengig av at du stiller til valg i ditt sokn, og har lyst til å være med på å styre kirken i Halden i dag, og fremover.

Høres dette spennende ut, ta kontakt med menighetsrådet i soknet du bor, eller til kontoret for Den norske kirke i Halden, tlf 69 17 95 30, eller på e-post: fellesraadet@kirkenshus.halden.no

Konfirmant-arbeidet i Halden

SEMINARER: Etter jul har konfirmantene hatt tre felles seminarer. Først ute var Ruben Gaski som er illusjonist, tryllekunstner og kjent under tilnavnet «en svindler med stil». Denne kvelden var temaet «livsmestring». Senere hadde vi en kveld med fokus på død, sorg og det kristne håpet. I Os kapell fortalte Halden begravellesbyrå om sitt arbeid. I Halden Frikirke underviste diakon Marit Brenne om sorg, før vi avsluttet i Immanuelskirken der Sigvald L. Steilbu løftet fram det kristne håpet som handler om at livet er sterkere enn døden. På det siste seminaret underviste Berit Øksnes og Sigvald L. Steilbu om sex og samliv.

PROSJEKTPERIODEN: Flere grupper forbereder konfirmant-musikalen som går av stabelen **søndag 19. mars med forestillinger i Immanuelskirken kl 17.30 og 19.30**. De vil framføre musikalen «Maria, Maria, Maria.» De som ikke er direkte involvert i musikalen er med på grupper med ulike tema som løping, friluftsliv, matlaging, fotografering, spill og Bibel m.m.

SOLIDARITETSLØP: 26. mars samles alle konfirmantene til Solidaritetsløp utenfor Fredriksten kro. Målet er å samle inn penger til Kirken Nødhjelps fasteaksjon ved at de skaffer seg sponsorer som betaler per runde de gjennomfører i en gitt løype. Pengene som samles inn, går til å skaffe rent vann under temaet: «Håp i en dråpe vann». Du er hjertelig velkommen til å bidra og kan være med å sponse én eller flere konfirmanter. Først er det gudstjenester kl. 11.00 i Berg og Tistedal kirker. Rett etterpå drar vi til Fredriksten, hvor det i tillegg til sponsorløp blir tautrekking. Vi nevner også at Festningskroa er åpen denne dagen for den som ønsker noe å spise og drikke.

SIGVALD L. STEILBU, SOGNEPREST ENNINGDALEN, PRESTEBAKKE OG IDD

Bidrag til Menighetsbladet

Styret for Menighetsbladet er takknemlig for at vi kan utgi bladet tre ganger i år, og vi håper at leserne – som vi – er fornøyde med innhold og utseende. Det er imidlertid ikke gratis å utgi bladet. Til tross for at vi er velsignet med dyktige bidragsytere og ivrige avisbud som stiller opp gratis for bladet, er det kostnader tilknyttet produksjon og trykk. Vi takker våre trofaste annonsører som bidrar til driften av bladet, men ønsker også du som privatperson å hjelpe til? **Du har mulighet til å bidra med en pengegave: VIPPS eller til kontonr 1105 29 91848.**

Tom for
printerblekk?
Canon/HP/Lexmark
og Pelikan blekk

norli

Norli Kohn Halden
Storgaten 24 – tlf 69 18 43 44

Mercedes-Benz
PEUGEOT

Halden Auto AS

Svinesundsveien 345,
Sørlifeltet
Tlf. 69 17 29 70
www.haldenauto.no

Følg oss på Facebook

**Halden
Betongtransport AS**

Korterrødveien 26, Sponvika
Tlf 69 18 40 76
Mob 91 88 55 09

MASKINENTREPRENØR
**Helge
Stumberg AS**

Stumberg gård Idd
1765 Halden

Tlf 901 00 964
E-post: stumberg@halden.net

KIWI
minipris
RISUM

Tlf 69 18 57 93

Trenger du
barnehage-
plass?

**tdm
BARNEHAGER**
www.tdmbarnehager.no

veng
BILDELER

Karosserideler og lykter, eksosanlegg, katalysatorer,
DPF-filter, hengerfester, radiatorer, vindusheiser,
bunnpanner, spill, forstillingsdele, bremseskiver,
bremseklosser m.m.

69 19 54 00

Isebakkeveien 6 – Sørlifeltet
www.veng.no

Følg oss på Facebook

Bademiljø

Kolås Eff. AS
Autorisert rørlegger
Nedre Bankegate 34,
1771 Halden
Tlf 69 19 07 00

BERGSTRØM
Kjøtt og delikatesser

Tlf. 69 18 56 20

• Populær catering
• Pølsemakeri
• Rene råvarer av god kvalitet

www.bergstromkjott.no

ERLING GRIMSRUD AS

Flatebyveien 1A, 1792 Tistedal • Tlf 69 21 14 60
• Graving • Sprenging • Transport • Høytrykkspyling
www.erling-grimsrud.no

AUTORISERT
MASKINENTREPRENØR

HØK KRO - MOTELL

Kafeteria – Selskapslokaler
Catering – Motell – Hytter

Tlf 69 16 80 00
www.hokkro.no • post@hokkro.no

Interflora Kildebo Blomster

Fisketorget 2
Tlf 69 18 14 10

www.kildeboblomster.no

**Tistedal
Delikatesse**

Georg Feydts gate 20,
1792 Tistedal
Tlf 69 19 21 89

Skråblikk fra innsiden av murene av prester i Halden fengsel

Denne refleksjonen er inspirert av en av lesetekstene til 1. søndag i faste, fortellingen om Kain og Abel.

Gud sa til Kain: «Hvorfor ser du ned? Hvis du vil gjøre det gode, kan du se opp, men hvis du ikke vil gjøre det gode, ligger synden klar ved døren. Den ønsker makt over deg, men du skal herske over den» (1. Mos. 4, 6–7)

Det er fint å feire gudstjeneste i Halden fengsel. Mange ønsker å hjelpe til med det praktiske og melder seg som kirketjenere. Denne dagen er de fire mann pluss en som skal spille. Det er en fin gjeng og det er god stemning på vei ned til kapellet. Noen tar et trekk av en sneip, mens andre snakker

om løst og fast. Jeg kjenner at jeg er urolig for preteksten. Er den for tøff? Den handler jo om bibelhistoriens første drap.

Kirkerommet fylles av folk, vi hilser på hverandre med smil og håndtrykk, vi synger «Amazing grace», ber bønner og tenner lys. Vi deler nattverd og leser fra det gamle testamentet, om ondskap, og sorg som var til stede allerede i begynnelsen. Gud spurte Kain: «Hvorfor ser du ned?»

Livet blir ofte sammenlignet med å være underveis i en båt, vi reiser i allslags vær, og noen ganger flyter vi rolig på helt stille vann. Solen og trærne kan speile seg, og det kan virke

like dypt nedover som det er høyt oppover. Det kan kjennes som om vi balanserer på en tynn hinne mellom to vakre verdener.

Det er selvfølgelig ikke slik, for den ene er kun et speilbilde av den andre. Likevel kan det kjennes svimlende å stå mellom disse to verdener, der himmelen brer seg ut både over og under oss. Det er herlig forvirrende, og vi kan lett bli fristet til å tro at det ikke har noen betydning, hvilken vei vi vender oss.

Gud spurte Kain, «Hvorfor ser du ned? Hvis du vil gjøre det gode kan du se opp...» Om vi vender oss opp kan vil kjenne den gode varmen i ansiktet. Det er bare solen der oppe som kan gi oss det vi trenger for å leve. Det Gud sa til Kain er også ord til oss; Gud vil at vi skal leve, og Gud har gitt oss makt til å velge mellom godt og ondt. Vi

kan velge mellom opp og ned og vi trenger ikke gjøre ondt om vi ikke vil!

Mot slutten av gudstjenesten strømmer musikk ut fra gitarer, låten er skrevet av Bobby Scott og Bob Russell og den blir gudstjenestens postludium. Den bærer håp til alle verdens brødre (og søstre).

*The road is long
With many a winding turn
That leads us to who knows where?
Who knows where?
But I'm strong
Strong enough to carry him
He ain't heavy, he's my brother*

Fengelsmur med grafitti, Halden fengsel
Foto: Justis- og politi-departementet (2010)

ANN KRISTIN RANGØY
er fengselsprest i
Ravneberget fengsel og
Halden fengsel.

Lest siden sist Om urett og ansvar. Og muligheten til å la kirkas stemme høre!

Jeg tror de fleste husker nobelprisvinnerne for noen år siden, **Nadia Murad** og **Denis Mukwege**. I alle fall gjorde de et sterkt og uutslettelig inntrykk på meg. Begge kjemper de mot seksualisert vold mot kvinner, brukt som våpen i krig og konflikter.

I januar hadde avisa Vårt Land denne forsida: Et helsides bilde av Mukwege og denne teksten: «Ber kristne ta mer samfunnsansvar.» Legen og pastoren Denis Mukwege er i Oslo for å tale under Pinsebevegelsens årlige konferanse. Inne i avisa; et nytt stort bilde av en alvorlig Mukwege. (Det er faktisk godt å se et slikt alvorlig ansikt, som det en gang var godt å se FN's tidl. generalsekretær, Kofi Annan). Her er overskriften på intervjuet med Mukwege: «Ber kristne slutte å gjemme seg i kirka».

Nei, jeg tror ikke de fleste av oss har noe ønske om å gjemme

oss i kirka! Vi søker fellesskap og rom for bønn fordi vi trenger det for å leve våre hverdagsliv. Og for å bevare håpet når det det vi ser rundt oss slukker synet for det usynlige. Men jeg tåler denne utfordringen fra denne mannen og menneskerettsforkjemperen! (For den som ønsker, kan det være en god ide å google ham eller på annet vis lese om ham! Her blir det for langt.)

Det er ikke sjelden det høres klage over en kirke som er blitt politisert – eller psykologisert. Og «det går fra grøft til grøft» – som en kollega (i DELK) sa med humor i blikket. Jeg kjøpte den! Men nå: Mukwege tar «til orde for at kristne har plikt til å vise samfunnsengasjement, og stå opp mot vold, undertrykkelse og urettferdighet.»

I sitt arbeid som lege med de mest voldstraumatiserte, forteller han at behandlingsteamet har en «helhetlig forståelse av

helbredelse, tufta på fire pillarer: somatisk medisinsk, psykologisk, sosioøkonomisk og **juridisk** (min utheving). De første tre fungere godt fordi samfunn og menigheter tar ansvar. Problemet er den fjerde pilaren.» Han sier videre at her hviler ansvaret på myndighetene, statlige og internasjonale. Men sivilsamfunn – og menigheten «må la sin stemme høre!» Han er opprørt over kirkas manglende engasjement, men innrømmer: «Det er et vanskelig tema, for når vi snakker om rolla til kirka er det lett å blande med politikk som sådan. Vi må skjelne mellom politikken i seg selv, som politikernes kunst, og den større, etymologiske betydninga: «Å bry seg om samfunnet» Det som har med det moralske, økonomiske, sosiale og rettferdige å gjøre. Mukwege sier at alle kristne har et ansvar for å engasjere seg i politikk, i den store betydningen av ordet: «Å engasjere seg for et samfunn hvor freden får rå, hvor det er rettferdighet og nestekjærlighet. Det kan noen ganger virke som en politisk posisjon, men

er egentlig en profetisk posisjon.»

Ja, jeg vet at jeg skal ikke lese mye hos profetene i Det gamle testamentet før jeg oppdager at fokus er på Guds engasjement for fred – tuftet på rettferdighet! De spektakulære fremtidsprofetiene har dessverre ofte fått overskygge dette i mange kirkesammenhenger.

«Hvis vi er nøytrale i møte med urettferdighet, er vi på en måte på lag med dem som undertrykker.» Er det flere enn meg som hører ekkoet av Øverlands ord: «Du skal ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv!» Ulike livssyn er ingen hindring for å arbeide sammen – for rettferdighet!»

La oss få med Mukweges håp og fokus når han avslutter intervjuet: Han er «overbevist om at kirka kan skape en forskjell», og viser til Bergprekenen i Matteusevangeliet, hvor Jesus sier at et lys ikke kan gjemmes under et kar. Kirka er kalt til å være et lys!

KRISTIN BAKKEVIG
BERG MENIGHET

Hør du lyst å jobbe som kirketjener i helgene?

Halden kirkelige fellesråd søker etter kirketjenere til våre kirker i helgene.

For å bli kirketjener må du være over 18 år. Du må være blid og omgjengelig, ærlig, pliktoppfyllende, punktlig og til å stole på. En jobb med mange varierte oppgaver, sammen med mange hyggelige mennesker. Du blir lønnet etter gjeldende tariff. Opplæring får du på arbeidsoppgaver og om kirken.

Er dette noe du kunne tenke deg, eller vite mer om, ta kontakt med oss på telefon 69 17 95 30, eller send oss en e-post til: fellesraadet@kirkenshus.halden.no – Vi ser frem til å høre fra deg.

DEN NORSKE KIRKE

NYTT FRA BERG MENIGHET

Såmanns og misjons-gudstjeneste: Menigheten gjennomførte såmanns- og misjonsgudstjeneste den 5. februar. Den nye samarbeidsavtalen mellom menigheten og Det norske misjonsselskapet (NMS) om arbeidet i Thailand signert og presentert av Unni Holm Olsen (NMS). Menigheten tar ansvar for å be for arbeidet, videreformidle informasjon, bidra med innsamling av midler, oppfordre til personlig givertjeneste og integrerer misjon i hele menighetens liv. På gudstjenesten fikk ungdommer i menigheten legge frø i jorda, med forventning om liv og vekst, både i naturen og i Ordets tjeneste ute i verden.

Pilegrimsvandring: Søndag 26. februar deltok flere av menighetens medlemmer på vandring langs pilegrimsleden til nabokirka Ingedal. Her deltok en stor flokk vandrere fra fjern og nær. Vandringen var en del av et program for fastetiden i Halden, og prestene Helena Isebakke (Ingedal) og Margrete Kvalbein (Berg) ga impulser til ettertanke underveis.

Søndag 5. mars var det **jazz-messe i Berg kirke**. Musikere fra Halden storband deltok sammen med solosangeren Margrete Gaulin Simensen. Musikkerne hadde laget jazzversjoner av salmer og den liturgiske musikken. Det ble en flott opplevelse med glade toner i skjønn forening med det glade budskap. Menighetens årsmøte ble avholdt etter gudstjenesten.

Torsdagskveld i Berg. Torsdag 16. mars i fastetiden er det kveldsbønn i Berg kirketue kl 18.00 med prest Kaja B. Austad. I introduksjonen til kveldsbønnen vil Austad fortelle om meditasjon inspirert av ignatiansk spiritualitet.

Formiddagstreff «Mat og prat» i Berg kirketue er en uformell formiddagssamling for kvinner. Vi spiser formiddagsmat, har tid for en god prat og synger sammen i hyggelige omgivelser. Tema ligge på hjemmesiden og i informasjon i kirken før hver samling. Det er samling 29. mars, 26. april og 31. mai kl 11.00. 29. mars kommer Wenche Anker Rasch og snakker om patchwork. Påmelding til samlingene 2–3 dager i forveien: Reidun Johannessen, 958 11 213 eller Gro H. Bjerén, 951 07 017. Bruk gjerne sms.

Fasteaksjonsgudstjeneste På Maria Budskapsdag den 26. mars er det fasteaksjonsgudstjeneste. Etter gudstjenesten skal alle konfirmanter i Halden gjennomføre et solidaritetsløp i festningen.

Påske i Berg menighet Full påskefeiring i Berg menighet med gudstjenester på Palmesøndag og 1. påskedag kl 11.00. På skjærtorsdag og langfredag er det gudstjeneste kl 18.00. På langfredag spiller Halvor Kjerkeit bratsj. 1. påskedag deltar Arild Elnes på saksofon. Vel møtt til påskehøytid i kirka.

Den 27. april kl 1900 blir det **vårsangkveld** med Søndre Borg vokal i Berg kirke.

Tomasgården

Avkobling eller tilkobling? Ja takk, begge deler

Tomasgården ligger på eiendommen Fagerli, en gang en gammel husmannsplass. Her sees litt av det hvite kapellet. Deretter Gjestehuset «Stillhetens hus», «Gammelhuset» og litt av «Samlingshuset» til høyre.

**INGER LISE
SKAUGE**
TEKST OG FOTO

For en førstegangsbesøkende var det et betagende syn som møtte meg. At det var midtvinters var det umulig å ta inn over seg da jeg så dette vakre og fredfylte stedet med Kornsjøen som glitret i den lave ettermiddagssolen. Jeg var på hellig grunn.

Allerede da jeg kom inn på tunet ble jeg fasinert av den fredfylte atmosfæren og stillheten som preget stedet. Riktignok hørtes noen hammerslag fra en snekker som utførte nødvendig takreparasjon, for stedet har jo også hverdager. Jeg er likevel mest interessert i å høre om hva som foregår her når besøkende har fylt gjestehuset – «Stillhetens hus».

Hva er retreat?

Hva opplever de som kommer for å være noen dager på retreat? Jeg må umiddelbart få klarhet i hva dette betyr og spør Kristin Bakkevig, en av de aktive på Tomasgården. Hun er p.t. en av husfolkene – som de kaller seg – på dette senteret.

– Retreat er kanskje ikke et ord som fanger oppmerksomheten for folk flest, men ordet betyr å trekke seg tilbake, vekk fra det aktive, til stillheten.

Mindfulness er derimot et trendy ord

Det er vakkert utsyn fra salongen i Samlingshuset.

som brukes en del nå – om det å gjøre noen grep for å skjerpe oppmerksomheten og sansene. Jeg er selv en av dem som trenger ytre hjelp for indre ro, og jeg tror vi er mange som trenger det, sier Kristin Bakkevig.

Stillhet og tilbaketrukket liv er ikke noe

nytt i kirkens historie. Den troende – og den ikke-troende har behov for samvær med andre, men også et behov for å være alene med seg selv. For en troende vil det også bety å være alene sammen med Gud og følge oppfordringen fra Mesteren selv: Kom avsides, og hvil dere litt.

Hvem er et retreatopphold for?

Jeg får vite at hvem som vil kan komme til Tomasgården. Her er det rom for troende og tvilende, lege og lærde. Her spørres ikke om titler eller livserfaring, her er man bare seg selv og tiltales kun med fornavn. Noen ganger kommer en hel gruppe samtidig, men til vanlig er det enkeltmennesker som oppsøker Tomasgården. På spørsmål om hvem et opphold på Tomasgården passer for, svarte retreatbevegelsens far, Edin Løvås, en gang: «Tomasgården skal være for alle. For de glade og hengivne. For de intellektuelle og dem som velger å tenke mer i firkant. Og – ikke minst for dem som ikke får det til».

Enkelt, vakkert og naturlig

«Den vakre beliggenheten ved Kornsjøen kan hjelpe oss å erfare Guds skjønnhet og hans tale gjennom naturen. Vi ønsker at innredning, utsmykning og all praktisk tilrettelegging er preget av det vakre, enkle og naturlige,» skrev en tidligere leder av stedet.

Og Kristin føyer til noen stikkord som betyr mye for henne: Naturen. Stillheten. Avstanden. Tausheten. Rytmen. Bønnen. Hun kaller dette retreatens gave og legger til:

– For meg har dette betydd en jevnlig hjelp til å få perspektiv, få nytt mot og håp – til å fortsette litt mer mindful inn i dagene. Jeg tror at vi alle trenger dette – enten vi tror eller tviler eller søker og ikke vet. De fleste av oss har vel alt dette i oss.

Det er tydelig at Tomasgården er et sted der får man hjelp og trening i å være stille sammen med andre, skjerpe sansene og ikke minst hjelp til å være tilstede i sitt eget liv.

Mange hus rundt et tun

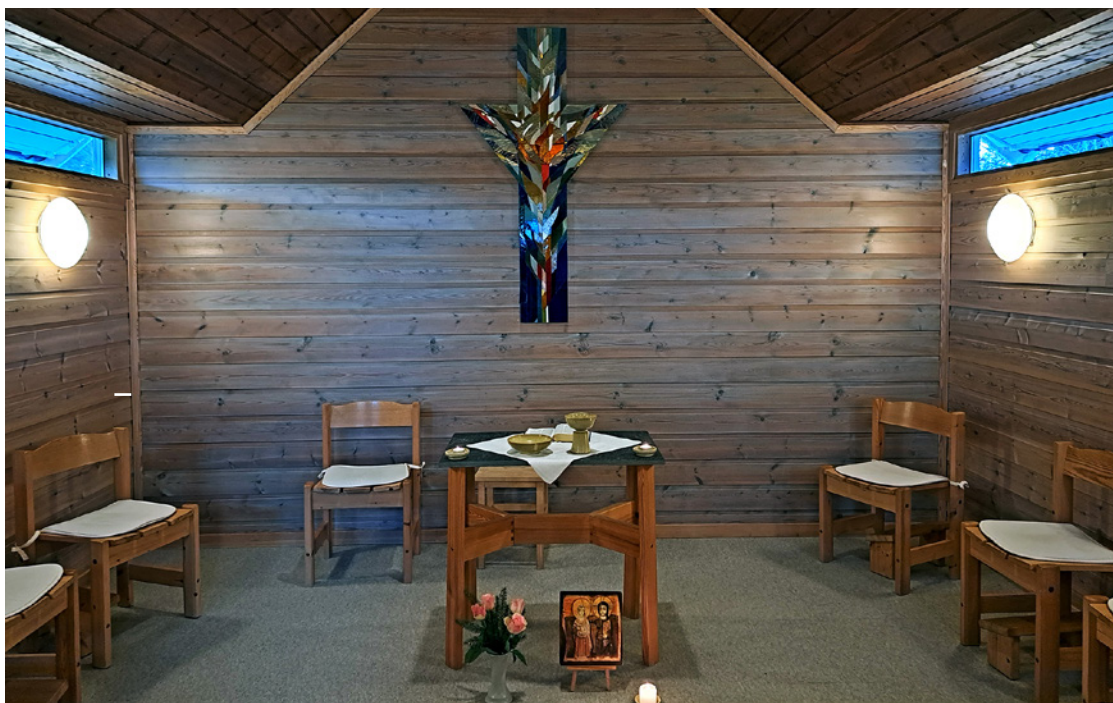
Det eldste huset midt på tunet kalles «Gammelhuset» og brukes til kontor og administrasjon.

Et av husene, «*Samlingshuset*», inneholder kjøkken med spise- og en enkel salong, der det er et vakkert utsyn mot sjøen. I spisestuen får hver gjest sin faste plass, og måltidene inntas i stillhet – med bakgrunnsmusikk.

Gjestehuset, «*Stillhetens hus*» har plass til ni gjester. Rommene er enkelt utstyrt, her er ingen forstyrrende elementer. Her kan man trekke seg tilbake når det ikke er fellessamlinger rundt spisebordet eller tidebønn i kapellet. Gjennom hele dagen står også den vakre naturen i området til gjestenes disposisjon.

For dem som ønsker en personlig samtale, er det mulighet til det i et lite hus, innredet til det formålet.

Tidebønnene er selve hjerteslagene i et opphold på Tomasgården. I det lille kapellet er det akkurat plass nok til ni gjester – på faste plasser – og

Kapellet er lite og enkelt. Korset i glassmosaikk på fondveggen er laget av Veslemøy Nystedt Stoltenberg.

tre husfolk. Bønnene er gjerne trykte fellesbønner og ledes av en av husfolkene. Hver morgen er det nattverdstund i kapellet.

Gjennom dagen har man mulighet til å få en bibeltekst å grunne på i stillhet, og en enkel innføring i en meditasjonsform som tar i bruk fantasien. Ingen stilles til regnskap for hva man får ut av tekstene. Her invaderes man ikke.

Dagsrytmen

En dag på retreat følger en bestemt rytme. Dagsrytmen veksler mellom måltider, tid for rekreasjon, åndelig lesning og tidebønner. Det starter gjerne med nattverdsamling i kapellet, med stille eller ledet bønn. Måltidene har faste tider, og når det er tid for bønn, ringes det i klokken på tunet. I alle «pausene» mellom måltider og tidebønn er det opp til hver enkelt gjest hvordan timene benyttes. De fleste ønsker å

være alene, gå tur alene, lese og ha mulighet for ettertanke.

Ulike retreatere

På Tomasgården legges det opp til ulike typer retreatere: Det er mest vanlig med tause eller delvis tause retreatere, der bønnerytmen i kapellet rammer inn dagen. Tema-retreater

av ulike slag følger også denne rytmen, i tillegg til at det gis undervisning. Ignatianske retreatere er helt tause, med en nattverdsgudstjeneste i kapellet og en daglig samtale med veileder. Det finnes også åpnere retreatere i enkelte ferieuker. Mer informasjon kan du finne på Tomasgårdens hjemmeside tomasgarden.no

Husfolket

Det er mye tilretteleggingsarbeid under en retreat. For at gjestene skal få størst mulig utbytte av et opphold både for kropp, sjel og sinn, er vanligvis tre personer fra

Husfolket til stede. De skaper rammene, leder deltakerne gjennom dagens rytme og er til stede for den enkelte.

Historien

Tomasgården er et tverrkirkelig sted med en lavkirkelig profil, knyttet til Sandom retreatsenter, som på midten av 1950-tallet ble stiftet av Edin Løvås, retreatatbevegelsen grunnlegger her i Norge. Arbeidet ledes av et husfolksteam. Sven Giljebrekke, som var prest i Berg i en årrekke, var den første teamlederen i husfolket på Tomasgården. Fra starten i 1977, og særlig etter at Giljebrekke bosatte seg på Tomasgården og la ned et solid grunnlag for driften, har stedet utviklet seg gjennom årene, og i dag framstår det som et kraftsenter og et sted der enkeltmennesket er i fokus.

Når det ikke er gjester på stedet, er det variert arbeid som skal gjøres. Det er et stort område som trenger mange hjelpende hender. Derfor er Tomasgården helt avhengig av de mange frivillige som gjør dugnadstjeneste både under selve retreat-ukene og ellers gjennom året.

Sogneprest Kaja Burhol Austad.

Kaja prest forteller

På teologistudiet fikk jeg flere ganger en smakebit på stillhet og retreat gjennom turer til Lia gård. Noen ganger var det etterlenget og godt, mens andre ganger ble jeg fylt av uro og rastløshet. Likevel vekket det noe i meg. Fant det noen skatter som kunne være til glede for meg i tjenesten som prest – og i livet som kristen?

Da jeg flyttet til Halden ble jeg glad for å få høre om Tomasgården som lå like i nærheten, og før jul åpnet det seg en mulighet til å reise en langhelg på ignatiansk retreat. Jeg meldte meg på og gruegledet meg. Kom jeg til å bli rastløs – eller kom jeg til å ha det bra?

Jeg reiste oppover i skikkelig snøvær. Der møtte jeg nydelig fullmåne, stillhet og flere mennesker som var der i samme ærend som meg. Helgen ble et etterlenget avbrekk med nydelig mat, muligheten til å tenke lange tanker, turer, strikking, samtaler og kanskje viktigst av alt: tid til bønn. Jeg opplevde å få se mer av meg selv og mer av hvem Gud er. Retreat anbefales på det varmeste!

Halden og Omegn Begravelsesbyrå
ADRESSE
Damstredet 1
1772 Halden
TELEFON
69 18 44 51
WWW
halden-begravelse.no
INNEHAVER
Jostein Lie

Glassmester'n
OSKAR HANSEN
GLASSMESTERI OG
RAMMEFORRETNING
Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

MIX
TEX PIZZAN
Rødsveien 53, Halden
69 18 41 47
69 17 51 47

JENSEN & SCHEELE
VOLVO
RENAULT
MITSUBISHI
MOTORS
jensen-scheele.no

Montér
Montér Halden
Walkersgt 1 (Høvleriet)
Tlf 46895000
Åpningstider:
Mandag-fredag:
07.00-17.00
Lørdag: 09.00-15.00

kynningsrud
kynningsrud.no

Mekanisk Service
Halden AS
Svinesundsveien 338, 1788 Halden
Tlf 69 19 48 80

ARKEN A.S.
EIENDOMSUTVIKLING
Rolf W. Olsen
Tlf 69 17 51 20
Mob 900 59 290
post@arken.no

Benytt Menighetsbladets
annonsører når du handler.

STANSEFORMFABRIKKEN
STANSEFORMER
av høyeste kvalitet
Konstruksjon på DAK,
stanserriss og matriser
Laserskårede stanser og
rensverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Iddeveien 66, 1769 Halden
Tlf 69 17 52 20

MOTZ KONDITORI
Gode stunder
Nedre Bankegate 6,
1771 Halden
Tlf: 69 18 18 82

Enestående utstilling om Jesu likklede

Er vi som bor i det høye nord, likevel nokså provinsielle? Noen ganger kan vi føle det slik. I alle fall kan det være at viktige ting skjer i den kristne kirke nedover i Europa som vi ikke får med oss. For eksempel dette:

AV JOSTEIN ANDREASSEN OG ODDVAR SØVIK

På internett sporet vi i stiftelsen Torinokledet.no opp at det var arbeidet i hele 15 år med en utstilling om Jesu likklede som skulle være i Salamanca, Spania. Den ble åpnet 13. oktober i fjor, og i desember dro vi til Madrid. Så bar det med et nokså behagelig diesel-tog over den tversgående fjellkjeden Sierra de Guadarrama med topper tilsvarende Galdhøpiggen. Toglinjen var oppe i hele 1165 meters høyde. På veien passerte vi klosteret og kunstsakten *El Escorial* fra 1500-tallet, som er på UNESCOs verdensarvliste, og siden Avila, en tusen år gammel by oppe i fjellene.

JOSTEIN ANDREASSEN ble født i Søgne i 1949. Han studerte ved Menighetsfakultetet og Universitetet i Oslo og har gitt ut en rekke botaniske og historiske bøker. Jostein er idag pensjonert lærer, forfatter og lokalhistoriker.

En av artikkelforfatterne Jostein Andreassen, utenfor den gigantiske Catedral de Salamanca, der utstillingen er satt opp fram til mars.

Oddvar Søvik ved en antatt modell av gravhulen, også godt utført.

IL CASOLARE

RISTORANTE

Il Casolare Halden ønsker dere velkommen til å feire den neste anledningen hos oss.

Med fantastisk utsikt og elegant atmosfære, ønsker vi å tilby dere et hyggelig arrangement for deg og dine gjester.

Vi tilbyr blant annet tapas, koldtbord, snitter og en egen à la carte meny på bestilling. Vi har skreddersydde pakker for enhver anledning.

Ved større selskap, er det anledning å bestille et adskilt rom:

Glasshuset, kan bestilles gjennom hele året og tilbyr en fantastisk utsikt mot Halden havn, med mye naturlig lys og mye plass.

VIP-rommet, befinner seg inne i lokalet med plass til 30 mennesker og tilbyr en mer privat stemning.

Glasshuset

VIP-rom

Ta kontakt med oss i dag, så kommer vi tilbake til deg med en skreddersydd pakke som vil passe deg og ditt arrangement.

Jeanette Myrvang | jeanette@ilcasolare.no

Kongens Brygge 1, 1767 Halden

IL CASOLARE
RISTORANTE

+47 69 19 00 00
bestillinghalden@ilcasolare.no

Denne har Europas best bevarte borgmurer, finere enn både Rothenburg og der Tauber i Bayern og Lucca i Italia. Den spanske helgenen *Teresa av Avila* (1515–1582) kom fra denne byen.

Etter tre timers tur ankom vi Salamanca, en by noe større enn Kristiansand. Dette er Spanias fremste universitetsby med landets eldste lærdomssete fra imponerende år 1218! Byen ligger på høyde med Røros i landskapet Castilla y Leon, nokså nær Portugals grense.

I byens Catedral de Salamanca, en av de største i Europa, var vi ved målet: Utstillingen om Likkledet i Torino, er kalt for «*The Mystery Man*». Vi gikk gjennom fire avgrensede rom, i alt hele 600 kvm, der kopier av Likkledet i forskjellige fasonger, all slags utstyr knyttet til dets historie, bilder, romerske torturedskaper osv, var utstilt. Her var Jesu lidelse og død presentert på en måte vi aldri før hadde sett maken til! I det nest siste rommet var det et multimediashow med ulike Jesus-bilder gjennom historien og fra all verdens katakomber, mosaikker og kirker, kalt «Immersive Room» (Det altoppslukende rommet). Her var både fire vegger samt golv og tak tatt i bruk.

Til slutt kom vi inn i et helt nøytralt rom. – Spent opp på veggen var det en god replica av Likkledet, og der – på en benk lå en ille tilredt kropp, et «hyper-realistic image» av den døde Jesus, slik han må ha sett ut like før han ble lagt inn i Likkledet. Det er faktisk slik at når en fotograferer avtrykket på Likkledet og plasserer bildet i en datamaskin, kan en få fram en høyst realistisk tredimensjonal figur. Fremragende kunstnere i Spania har dermed i løpet av 15 år laget en modell av den korsfestede mannen, dødsstiv, pisket, naglet, spydstukket og slått. Det var svært talende, utrolig sterkt å se, kort og godt en livsopplevelse! Både

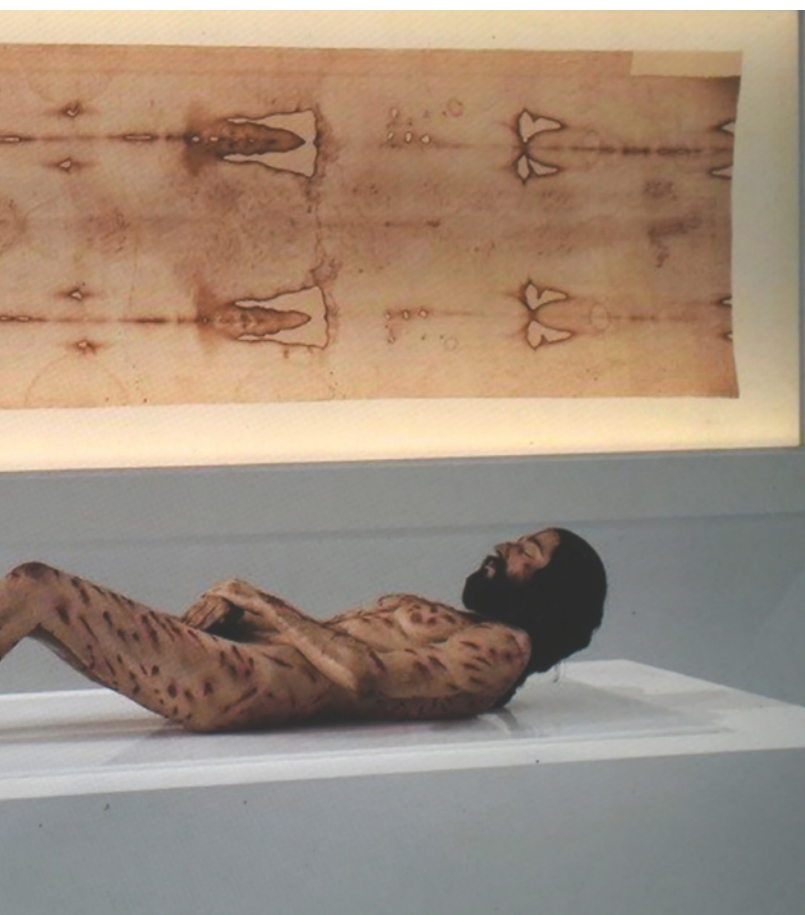

23.03

Torsdag 19.30
Kirketua, Asak kirke
Menighetskveld
Terje Sivertsen

02.04

Søndag 18.00
S. Enningdalen kirke
«Påske i ord og toner»

Det absolutte høydepunktet i utstillingen «The Mystery Man» i Salamanca, Spania. Denne hyperrealistiske figuren av en korsfestet Jesus, dødsstiv og ille tilredt, like før han skal legges i sitt likklede. Spanske kunstnere og forskere har brukt hele 15 år på å få dette til.

bispedømmet Salamanca, uttrykte sin mening etter å ha besøkt utstillingen: «Å stå foran det som er en nøyaktig representasjon av hva Jesus led og døde, gir et sterkt inntrykk. Kroppen til mannen i det hellige Likkledet kan helt konkret representere Guds kjærlighet som i mennesket Jesus Kristus dør som et fryktelig offer for vår frelse. Det er ingen større kjærlighet i verden. Jeg tror at utstillingen kan styrke troen til troende og vekke troen til ikke-troende.»

Utstillingen i Salamanca varer til mars i år. Senere skal den på verdensturné. Neste stopp er i Lisboa, Portugal, på «Verdens ungdomsdag» i august 2023, og senere en gang til Roma i 2025 som en del av «Barmhjertighetens jubileum.» Når den kommer til Norge, visste arrangørene ingenting om.

Ved å gå gjennom arrangørens nettside, kan man finne en oversikt over fjorårets og foreløpige avisartikler fra hele verden, i alt 473 artikler så langt, fra 42 land: Fra hele Amerika, fra Taiwan, Kina, Japan, Sør-Afrika og en mengde stater i Europa. Men ingen fra Norden. Før vi dro, ringte vi til Oslo katolske bispedømme om opplysninger,

på meget nært hold og på noen få meters avstand kunne en tro dette var en helt ekte død kropp. – Vi så meget tydelige merker fra piskeslagene av en romersk «flagrum» på overkroppen, de på ryggsiden var jo skjult, men den italienske forskeren Giulio Fanti har talt opp i alt 372 slike sår. Pisken hadde tre remmer med blykuler i endene som rev opp huden. Det var skremmende ekte – fryktelig å se og tenke på at vår egen elskede frelser ble så ille tilredt!

Biskop José Luis Retana, i

DIAKONI I FOKUS

Samtaletilbudet på Skofabrikken er ett år!

ANNE-
KIRSTI
ULSETH
DIAKON

Februar 2022 startet samtaletilbud for ungdom opp på Skofabrikken. I samarbeid med helsestasjon for ungdom har vi tilgang på et samtalerom rett innenfor døren hver torsdag. Vi er dermed det første fjeset ungdommene møter når de kommer til helsestasjon på torsdager. I begynnelsen ble det mange smil og hyggelige henvisninger videre inn til helsestasjon, men gjennom gode samarbeid er det stadig flere ungdommer som finner veien inn til oss. Vi har også fått lov til å låne rommet av helsestasjon når det er ledig andre dager, slik at vi kan møtes på skofabrikken når det oppleves tryggere enn andre steder for ungdommer.

I de samme lokalene ligger familietjenesten som støtter familier som sliter på ulike måter. Fokuset deres er barnet/ungdommen og hvordan støtte familien slik at de har det best mulig, det er derfor fint for oss å kunne samarbeide med dem. Litt lenger bort i gangen holder barnevernstjenesten til og de har vi også et godt samarbeid med når det er behov for det. Helsesøstrene rundt på skolene og da spesielt ungdomsskolene og videregående er også veldig gode å samarbeide med. Flere av disse rullerer på å være helsesøstre på helsestasjon for ungdom, slik at vi har fått en naturlig møteplass og blitt litt mer kjent. Da blir det også enklere for dem å henvise ungdommer de møter til oss.

Som det meste som handler om ungdom er også dette tålmodighetsarbeid. For en tid tilbake sto det i avisen at ungdommene etterspør tilbud, men de renner ikke nødvendigvis ned dørene med en gang tilbudene kommer. Det må bli kjent blant ungdommen selv, men også blant hjelpeapparatet, og det er først det siste halve året vi har begynt å se fruktene av tålmodigheten. Det å sitte med en åpen dør og møte med et smil når de kommer, gjør at du er et kjent fjes det går an å prate med etter hvert.

Allerede begynner vi å se på muligheten for at to timer hver torsdag ikke er nok, og er da positive til å øke kapasiteten. Helsestasjon for ungdom har også åpent hver mandag, slik at det ville være en naturlig dag øke til. Dette må vi vurdere etter hvert som etterspørselen øker. Ellers er vi ikke mer firkantete enn at vi finner en dag det passer. Likevel er det noe med de faste møtepunktene, og vite hvilket tidspunkt det finnes noen der, som kan være trygt for noen. Kjenner du noen som kunne ha bruk for et slik tilbud, må du gjerne tipse dem om oss.

I det store og hele handler det om menneskemøter. Være et lyttende øre når det trengs, og stille noen spørsmål slik at noen av flokene kanskje kan rettes ut. Være en å vandre sammen med i en vanskelig periode. Her er Jesus et godt forbilde for oss. Vi nærmer oss påske når jeg skriver dette og historien om Emmaus vandrerne er et godt eksempel på hvordan Jesus fører en sjelesørgersamtale (Lukas 24, 13–35). Han starter med åpne spørsmål, hører deres historie, deres følelser og deres sorg. På den måten skaper han en relasjon, ser hva de er opptatt av, hva som er viktig for dem. Og først etter det kan han gå inn på fordypningen, og finne veien videre. Utvikle deres syn og gjenfinne håpet. Er du i en situasjon hvor du trenger å gå sammen med en annen og luften tankene dine er det diakoner, prester og frivillige som gjerne vandrer sammen med deg. Ta bare kontakt!

men det virket ikke som om de på kontoret der var kjent med denne utstillingen. Vi har heller ikke sett noe i norske aviser, så trolig er artikkelen i «Dagen» den aller første her i landet, trolig også i Norden.

Vi i stiftelsen Torinokledet.no håper at vi en gang vil få se utstillingen i vår hovedstad. Det

ekte Likkledet i Torino skal etter planen vises fram igjen i 2025. Da satser vi som sist i 2015 på å dra sammen med nordmenn til Torino. Da var vi guider for cirka 350 personer som fikk en svært gripende opplevelse. Foreløpig kan vi bare oppfordre folk å dra til Salamanca! Sannelig, det var verd turen!!

NYTT FRA BERG MENIGHET

Folketonekonsert torsdag 4. mai med Lena Heide Brennand. Lena vil forsøke å skape en stemning som tar oss tilbake til tiden før all elektronikk stjal vår oppmerksomhet.

Konsert med Gledessprederne i Berg kirke tirsdag 23. mai. Det blir soloinnslag, allsang og enkel bevertning. Vi ser frem til en hyggelig og gledesspredende konsertopplevelse denne kvelden.

Småtrolla i Berg er en småbarnsang-samling i Berg kirkestue og vi møtes annenhver onsdag kl 17–18. Samlingene er tilpasset barn fra 1–5 år, som er i følge med en voksen. Vi synger sammen, spiller på instrumenter, hører bibelfortellinger, leker, har formingsaktiviteter og spiser kveldsmat sammen. Samlinger for resten av vårsesonger er: 29. mars, 12. april, 26. april og 10. mai (avslutning). På den siste samlingen inviteres også søsken og besteforeldre til å være med. Bli gjerne med på en samling eller to for å se om dette er noe for ditt barn eller barnebarn. Småtrollas leder, Iselin A. Gjæstøl, kan treffes på tlf 415 80 269.

Søndre Borg vokal er Berg menighets blandakor og vi over for tiden på onsdager kl. 19–21 i Asak kirkestue. Vi er en hyggelig og blid gjeng som ønsker oss flere nye medlemmer. Denne våren deltar vi i Vårsangkveld i regi av Kulturutvalget i Berg kirke 27. april kl 19.00. Til høsten deltar vi i Fanfare for Fredriksten søndag 17. september kl 15.00. Det skal bli en opplevelse for oss, når 300 personer står sammen på scenen. Koret og grupper av koret deltar ved flere gudstjenester, og menighets-sangen i Berg kirke blir ofte støttet opp av korets medlemmer som forsangere. Høres dette spennende ut? Kom gjerne på en øvelse for å se om du liker deg sammen med oss. Ta kontakt med kantor Maria på mail: maria.haug@kirkenshus.halden.no.

VIPPS til menighetene

Last ned app og registrer deg med kontonummer og mobilnummer. Søk opp din menighet og gi ønsket beløp.

Idd menighet: #90206
Asak menighet: #90226
Berg menighet: #4923
Halden menighet: #90142
Tistedal menighet: #90215
Rokke menighet: #90138
Enningdalen men.: #90144
Menighetsbladet: #585397

vipps

20.04

Torsdag 19.30
Kirkestua, Asak kirke
Menighetskveld
Jacob Breda Antonsen

27.04

Torsdag 19.00
Berg kirke
Vårsangkveld

04.05

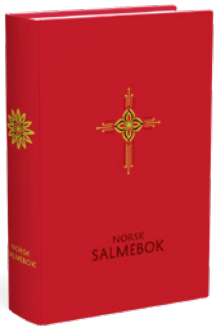
Torsdag
Berg kirke
Folketonekonsert

23.05

Tirsdag
Berg kirke
**Konsert
Gledessprederne**

25.05

Onsdag 19.00
Rokke kirke
Jazz på Raet

**SALME-
OMTALE**

O store Gud – en sang på reise

Det var gjennom Billy Grahams store vekkelleskampanjer på midten av 1950-tallet vi ble gjort kjent med denne mektige salmen.

**INGER LISE
SKAUGE**
TEKST

Mange av oss trodde nok at sangen hadde sitt opphav i USA da den dukket opp i norsk versjon i det lille sangheftet «Vekkelsens toner». Dette sangheftet ble brukt under vekkellesmøtene på Jordal Amfi i 1956 med «Norges Billy Graham», John Olav Larssen.

Få sanger – om enn noen – har nådd utover landegrensene slik som denne sangen. Denne lovprisende teksten synges over hele jordkloden og skal være oversatt til nesten 100 språk. Teksten og den svenske folketonen har til sammen et uttrykk som gjør at sangen har vandret både over menighetsgrenser og landegrenser.

Det var i Sverige sangen *O, store Gud, når jag din värld beskådar ble skapt.*

Sangforfatteren Carl Gustav Boberg (1859–1940) forteller selv hvordan teksten ble til. På vei hjem fra en kveldssamling en sommer ble han overrasket av et så kraftig uvær med lyn og torden at han måtte søke ly. Dette voldsomme omskiftende været beskriver han i hele tre av versene i teksten. Han beskriver skaperverket, lyn og torden, vårvinder og herlige sommerdufter. Carl Gustav Bobergs tekst hadde til å begynne med hele ni vers da den la ut på en omfattende reise.

Det gikk flere år fra teksten ble skapt til den første offentliggjøring i *Mönsterås-Tidningen* 13. mars 1886.

Den første oversettelsen vi kjenner er fra svensk til tysk i 1907, skrevet av estlenderen Manfred von Glehn (1867–1924). *Du großer Gott, wenn ich die Welt betrachte.*

Fra tysk ble den oversatt til russisk i 1912, og først i 1925 kom den første engelske oversettelsen.

Baptistpastor Alfred Liland dro til Amerika på 50-tallet. Der fikk han høre sanger som var nye for ham, blant disse var sangen *How great Thou art*. Metodistmisjonær Stuart Wesley Keene Hine hadde oversatt teksten nokså fritt fra russisk til engelsk mot slutten av 1940-årene.

Da Alfred Liland etter en tid vendte tilbake til gamlelandet, hadde han den engelske teksten med seg hjem. Han møtte sin venn og kollega Knut Josef Andersen (1913–1998), som fikk i oppdrag å gi teksten en norsk oversettelse. Andersens datter, Lise-Barbro Westre, forteller at faren brukte mye tid både på å skrive egne tekster og oversettelser. Hun forteller at hun

merket en glede hos ham over å kunne gi norsk kristenhet teksten til denne «verdens-sangen». Han var på denne tiden redaktør av Norsk Baptistungdoms julehefte *Ungdommens julebok* og publiserte de sju versene han hadde oversatt i dette juleheftet i 1958.

Denne enkle, men kraftfulle lov-sangen, ble altså født i Sverige og kom via tysk, russisk og engelsk tekst til Norge på midten av 1950-tallet. Sangen ble sunget av store kjendiser som Elvis Presley, Mahalia Jackson og George Beverly Shea, og her i landet finnes det svært mange vakre innspillinger.

Svensk folketone eller?

I alle sang- og salmebøker oppgis det at sangen synges til en svensk folketone. Men var det en folketone, eller ble den kalt det fordi man ikke kjente navnet på komponisten? Etter en del research ser det ut til at komponisten til denne melodien heter Adolf Pålson-Ingelberg. Han kom fra Lerum i Skåne. Det er få opplysninger å finne om ham. Historien forteller at i 1875, da Carl Ludvig Boberg var 16 år gammel, ble han venn med den fire år yngre Adolf mens de var sammen på en skonnert. De var begge troende og fant hverandre muligens av den grunn. Carl forsto at Adolf hadde musikalsk talent, og en dag ga han gutten en lapp med sitt «tordendikt» og spurte om han kunne gjøre noe med det. «Kanskje det», var svaret, men han måtte ha noen dager alene med fiolinen. Så skapte han en melodi som senere reiste jorden rundt. Det sies at Adolf ikke ønsket verdslig berømmelse, det var av det onde, mente han. Dette var så viktig for ham at han fikk Boberg til å sverge på at han skulle holde navnet

NoS 284

O store Gud

*O store Gud, når jeg i undring aner
hva du har skapt i verden ved ditt ord,
ser universet med de mange baner
og vet alt liv oppholdes ved ditt bord,
∴ Da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, o store Gud! ∴*

*Når jeg i Skriften ser de mange unde
som Gud har gjort fra første Adams tid,
og ser hvor trofast Herren alle stunder
har ført sitt folk igjennom livets strid;
∴ Da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, o store Gud! ∴*

*Når jeg så vet at Kristus lot seg føde,
ja, at han gikk omkring og gjorde vel,
inntil han sonet verdens synd og døde
og oppsto for å frelse hver en sjel;
∴ Da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, o store Gud! ∴*

*Når så til slutt hvert tidens slør må falle,
og troens mål er nådd, så jeg får se,
vil evighetens klokker sjelen kalle
for tronen mellom skaren hvit som sne.
∴ Da bryter lovsang ifra sjelen ut:
Takk store Gud, takk store Gud! ∴*

hans skjult. Komponisten, som døde i 1954, tok gjerne fram sin fiolin til glede for dem som lyttet, men han avslørte aldri at han var mannen bak melodien som begeistret mennesker over hele verden.

Felleseie

Vi finner salmen *O store Gud* i hele 13 sang- og salmebøker fra ulike kirkesamfunn. I elleve av dem er det Knut J. Andersen oversettelse som er brukt. Evangelietoner fra Pinsebevegelsen og *Frelsesarmeens sangbok* har to helt andre oversettelser. I den siste sangboken finnes et vers om forfatterens tordenopplevelser. Jeg har til gode å finne Rita Engebretsens oversettelse på trykk. Hun fremførte sin versjon *En herlig dag* i albumet Rita i januar 1983.

Her gjengis de fire versene som er mest brukt i dag. Noe av salmens opprinnelige særpreg er mistet når tre av de sju versene som Knut J. Andersen oversatte er fjernet. Jeg velger derfor å ta med ett av de spesielle «skaperversene».

Når vårens vinder suser over trakten.

Når blomster dufter skjønt ved bekkens fot.

Når lerken jubler over sommerprakten,

Endelig tradisjonell Julesang i Immanuels kirke!

TEKST/FOTO:
**MARIE
HAKONSEN**
DIAKON

Søndag 4. desember fikk vi endelig holde vår tradisjonelle *Julesang* – det er hele tre år siden sist vi gjennomførte konserten på denne måten!

Konserten startet i mørke, og kirketjener Anne hadde tent de levende lysene i lysekronene. Svært stemningsfullt var det da Halden barne- og ungdomskor gikk i lysprosjon til vakre toner fra Tirill Sofie Skram, som selv har vært medlem i nevnte kor i 13(!) år. Sokneprest Jan bidro med ord og velsignelse for kvelden.

Pianist Henrik Malcolm Falch og koret La Capella med sin dirigent Hans-Kristian Olsen var med på å skape en vakker time med adventsfred. Barne- og ungdomskoret fikk oppleve å synge i et stort felleskor, blendet av sterke lyskastere og julestemning.

270 fremmøtte fikk være med på å synge kjente og kjære julesanger, og orgelet fikk endelig lyde etter flere måneders taushet i en kald og stengt kirke!

Halden barne- og ungdomskor tar imot nye medlemmer gjennom hele semesteret!

Denne våren venter fastelavns-gudstjeneste, bandgudstjeneste, kinobesøk og sommeravslutning på Svev (barnekoret) og Lucky bowl (ungdomskoret).

Vi øver hver onsdag i Asak kirke, og semesterplanen ligger på kirkens nettside.

*og furuskogens ange slår imot.
Da bryter lovsang ifra sjelen ut.
O store Gud, O store Gud.*

Stor takk til rettighetsinnehaveren, Lise-Barbro Westre, som har gitt tillatelse til å gjengi teksten – og i tillegg har gitt meg mange interessante opplysninger.

JERNIA
BILLINGTON
Tlf 69 17 24 20

**HALDEN
TANNHELSESENTER AS**
Storgata 15
1776 Halden
Tlf 69 17 51 52
haldentannhelsesenter.no

fagdekk
point S
Halden Dekk as
Tlf. 69 19 55 75
post@haldendekk.no

**Marthinussen
MUSIKK**
Pianostemmer/
tekniker
Prestegårdsvn. 1,
1791 Tistedal
Tlf 91 36 02 45
sverre@marthinussenmusikk.no
www.martinussenmusikk.no

BIA REGNSKAPSLAG
BERG IDD & AREMARK
Vi er spesialister på landbruksregnskap, men i vår kundeportefølje har vi også aksjeselskaper, enkeltmannsforetak, ANS, DA, Samdrifter og frivillige organisasjoner.
Rødsvæien 46 – 1781 Halden
Tlf 69 19 07 50
www.biaregnskapslag.no

**LIE HANDELS-
GARTNERI**
v/Odde Bru
Tlf. 69 18 00 20

Følg oss på
Facebook!

Förliet
ETABLERT 1861
Gaven som gleder
Storgata 3, Sydsiden
Tlf 69 18 20 33

Riis-Elektra AS
Helhetlige løsninger
innen elektro til private
og bedrifter
Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf. 69 18 15 75
www.riiselektra.no

Gravstener
skulpturer og andre produkter i sten
Lokalprodusert, gjerne hugget etter deres ønske.
Besøk vår innendørs utstilling eller ring oss, så sender vi katalog.
Se våre hjemmesider: www.johansenmonument.no
JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS
Skjobergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33

Idd menighet på Karlsholm i strømsparings-tiden

**RAGNHILD
BUCKHOLM**
TEKST/FOTO

I høst dugde Karlsholm til mer enn å være menighets-
huset på Idd! Da kirken ble stengt fordi oppvarmingen ble for kostbar, inviterte vi 50-årskonfirmanter til gudstjeneste og fest på Karlsholm.

Foran fra venstre: Hilde Marie Larsen, Ellen Ingvoldstad, Bente Olsson, Tove Skogli, Berit Amundsen, Tex Strandberg og sogneprest Sigvald Steilbu. Bak fra venstre Anne Marit Bisseberg Andersen, Anne Lill Jakobsen, Hanne Berg Johansen, Jan Prang, Eivind Ottersen, Per Nyseth og Roy Prang.

Markeringen uteble under pandemien. Slik oppdaget vi at kull 1957 ble slått sammen med kullet født i 1956 og konfirmert høsten 1971.

Idd menighet inviterte også til menighetshuset vårt da julen skulle synges inn. Knut Ronald Haugen på piano og Pål Esben Gustavsen på trompet løftet julesangene til taket på Karlsholm.

Med den oppstandne Jesus Kristus som «altertavle», hvit duk på bordet, lys og blomster er Karlsholm et godt sted å feire gudstjeneste!

Juletreffest på Karlsholm

Første søndag i januar, tradisjonen tro, var det juletreffest på menighetshuset. Prest Sigvald lærte oss om knuste småkaker og tilgivelse, Tom Jensen spilte til sangene og Torbjørn Østby ledet an med Tante Monika og andre sanger rundt juletreet. Iddinger hadde ikke glemt juletreffesten etter to år med pandemi. Og julenissen fant frem til glade barn som fikk godteposer med hjem.

NYTT FRA IDD MENIGHET

Ole Jens Hovda innsettes som kapellan i fast stilling på «Iddesiden» i Idd kirke 16 april klokken 11.00. Det blir kirkekaffe på Karlsholm etter gudstjenesten.

Tårnagenter fra flere av menighetene i byen var sammen i Idd kirke en fin-fin lørdag i januar. Et høydepunkt på kvelden var da politiet kom innom og lærte bort noen gode triks for å avsløre fingeravtrykk. Agentene fikk se kirkens sølvskatter og de fikk bli med opp i klokketårnet.

Påskefestuka har Idd menighet ansvar for pasjonsgudstjenesten langfredag, festgudstjeneste på 1. påskedag og gudstjeneste på Bakke 2. påskedag.

Nominasjonskomiteén er i full gang med å lage liste over gode kandidater til **Kirkevalget** 10. og 11. september. Her er din mulighet til å bruke din stemme for å skape din lokalkirke.

Det lyser igjen i vinduene i leiligheten på **Karlsholm**, og vi er takknemlige for at ny vaktmester har flyttet inn!

Idd mannsforening

Innbyr kvinner og menn til følgende møter på Karlsholm våren 2023

Torsdag 30. mars kl 18.00:
Emilie Moberg

– 13 år på sykkelen. Sang: Kornsjøteamet. Ord for kvelden: Sigvald Steilbu.

Torsdag 27. april kl 18.00:

Sangkveld med **Roland Lundgren** – Evangelist med ord og toner. Ord for kvelden: Ole Jens Hovda.

Torsdag 25. mai kl 18.00:

Hallvard Bakke Johnsen – Historien om og planene videre for Unicare Bakke. Sang: Skjeberg Manns-musikk. Ord for kvelden: Reidar Finsådal

Idd Mannsforening har vipps: 773821

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side

Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?
RING SOS

22 40 00 40

Kirkens SOS Vi er her. Alltid

Håndverkstjenester
Vannskade
Brannskade
Miljøskade
Møbelrestaurering

RECOVER

99314470 • agh@recover.no

DØGNVAKT
815 55 555

Directa

Regnskap – Økonomi
Rådgivning

Skjebergveien 200,
1743 Klavestadhaugen
Tlf. 69 10 26 60
www.directa.no

**Kvalitets-
trykksaker**

**O'K
TRYKK**

Fiskebrygga
Tlf 69 17 81 50

Vinduspuss
Oppskuring og boning
Hovedrengjøring
Tepperens
Fasadevask
Daglig rengjøring
Mattevask
+bytting av matter
**SØRLI
RENHOLD AS**
Isebakkevn. 30 - Tlf 69 21 41 00

Glenne Bil AS
Båstadlundveien 6
Tlf 69 21 10 50

OPEL

www.glennebil.no

avdeling Halden
Sauøya
Tlf 69 18 18 19
Mottak bygg, havre,
hvete, rug og oljefrø.
Leierens og beising av
såkorn

Benytt
Menighetsbladets
annonsører
når du handler!

Lesefrukt

ved Trond Enger

Kjære mamma!
Takket være
misjonen holdt de
fest for meg og ikke
på meg.

Amerikansk soldat i brev fra en
Stillehavsoy under 2. verdenskrig

Jeg vil nok si at en
bibeloversettelse
som virkelig har
tyngde, bør klare seg
en hundreårs tid.

Erik Varden
norsk katolsk biskop
(1974-)

Dere ønsker at Kina
må våkne. Jeg sier
dere at når Kina
først våkner, vil
dere ønske at Kina
fortsatt sover.

Napoléon Bonaparte
fransk keiser
(1769-1821)

NYTT FRA ASAK MENIGHET

Årsmeldingen for Asak menighet som ble lagt fram på årsmøtet i menigheten 5. mars, viser at det i 2022 ble holdt 52 gudstjenester i Asak med gjennomsnittlig 80 deltakere. Antall deltakere må ses i sammenheng med restriksjonene knyttet til koronapandemien i begynnelsen av året, og at en i oktober/november hadde 5 fellesgudstjenester med andre menigheter som følge av strømsparingstiltak. Antallet er ca. 25 % lavere enn i årene før pandemien. Menigheten hadde i 2022 et underskudd på snaue kr. 3.000 og hadde ved utgangen av året en egenkapital på kr. 178.400.

Vårens konfirmasjoner i Asak er fordelt med én gudstjeneste lørdag 13. mai (kl. 11.00), to gudstjenester søndag 14. mai (kl. 11.00 og 13.00) og én gudstjeneste søndag 21. mai (kl. 11.00). Lørdag 13. mai er det kapellan Ole Jans Hovda som er prest, søndag 14. mai og søndag 21. mai er det sokneprest Kaja Austad.

Tradisjonen tro går menighetene på Iddesiden også i år sammen om felles gudstjenester i **påske-uken**. På palmesøndag blir det gudstjenester i Asak kirke (kl. 11.00) og Enningdalen kirke (kl. 18.00), på skjærtorsdag i Tistedal kirke (kl. 18.00) og på langfredag i Idd kirke (kl. 11.00). Påskedag blir det gudstjenester i Asak, Tistedal, Idd og Prestebakke kirker. I Tistedal er det gudstjeneste med påskefrokost kl. 08.30. I de øvrige kirkene begynner påskedagsgudstjenestene kl. 11.00.

Menigheten har etter nyttår startet opp igjen med **Familiesang** i kirkestua og har i vår opplevd en økende deltagelse ved samlingene. Familiesang arrangeres annen hver torsdag kl. 17 (ulike uker). Ansvarlige for Familiesang i vår er menighetspedagog Janne Tove Brække. Kjell Halvard Flø står for musikken, mens en gruppe frivillige tar seg av middagserveringen. For nærmere informasjon, søk på Familiesang Asak på facebook.

Når dette menighetsbladet kommer ut, gjenstår to av vårens **menighetskvelder**. 23. mars vil Terje Sivertsen snakke om Paulus' forhold til antikkens retorikk. Og 20. april vil Jacob Breda Antonsen ta for seg forholdet mellom fotball og religion. Menighetskveldene holdes i kirkestua ved Asak kirke, begynner kl. 19.30 og avsluttes med et felles kveldsmåltid. Alle er hjertelig velkommen.

I september er det kommunevalg – og også **kirkevalg**. Det betyr at det blant annet skal velges nye menighetsråd. Det nåværende menighetsrådet i Asak har nedsatt en nominasjonskomite som har frist til 30. mars med å sette opp en valgliste. Dersom du er medlem av Asak menighet og har lyst til å bidra til aktivitet i lokalkirken din, er muligheten her nå. Eller hvis du kjenner noen andre som du tenker kan være aktuelle, kan du angi ham eller henne – så vil nominasjonskomiteen ta kontakt med vedkommende. Om du ikke rekker fristen 30. mars, så fortvil ikke. Det er i år gitt mulighet for en supplerende nominasjonsrunde i mai med frist 15. mai.

AV WENCHE STOKKELAND,
SEKRETÆR FOR ROKKE MENIGHETSRAÐ

En hovedoppgave er å støtte og løfte opp marginaliserte grupper i samfunnet. Vi er med på å gi mennesker tilgang til utdanning og muligheten til å lese og høre Bibelens tekster på eget morsmål. Dette styrker den enkeltes selvbilde og skaper en positiv kristen identitet. I tillegg er aktiviteter som styrker kvinners posisjon i kirken og samfunn en viktig del av arbeidet. Vi jobber også for et mer bærekraftig jordbruk og bedre matvaresikkerhet. Vår hovedsamarbeidspartner i Etiopia er Den lutherske Mekane Jesus-kirken.

SMM i Borg

INGER LISE
SKAUGE
TEKST

SMM er en forkortelse for Samarbeid Menighet og Misjon og er et samarbeidsorgan mellom Den norske kirke og sju misjonsorganisasjoner. Alle bispedømmene i landet

har et slikt samarbeidsorgan – også her i Borg. SMMs visjon er: *Misjonerende menigheter der evangeliet frigjør mennesker og myndiggjør dem til å dele troen gjennom nærvær, handling og ord, lokalt og globalt.*

Rokke menighet: Misjons- prosjekt i Etiopia

i samarbeid med Det norske misjonsselskap

**"Vi trenger
fred for å leve!"**

SHOKA 9 ÅR, FRA ETIOPIA

Kort informasjon om misjonsorganisasjonene som deltar i SMM:

Det Norske Misjonsselskap er landets eldste misjonsorganisasjon, stiftet 8. august 1842. NMS har utsendinger på fire kontinenter. Misjonsbladet heter MT Misjonstidene.

Normisjon ønsker å plante fellesskap i Norge og internasjonalt og har utsendinger i en rekke land. Misjonsbladet heter Acta 3.16.

Den Norske Israelmisjon

Den Norske Israelmisjon sitt formål er å bringe evangeliet tilbake til det jødiske folk. I Israel drives diakonalt arbeid, menighetsfellesskap og forsoningsarbeid blant kristne arabere og Jesustroende jøder. Misjonsbladet heter FØRST.

HimalPartner

Arbeider i Nepal og tibetanske områder av Kina og legger vekt på nærhet til folket. De bidrar med vannkraftsutbygging til fjellfolket og arbeider med mental helse. Misjonsbladet heter Tibetaneren.

Misjonsalliansen driver arbeid på tre kontinenter. De ønsker å bekjempe fattigdom, fremme rettferdighet og bygge Guds rike. Misjonsbladet heter Magasinet.

areOPAGOS

Areopagos arbeider spesielt med religions- og livssynsdialog, kristen trospraksis og bistands- og kulturprosjekter i Danmark, Norge, Hong-Kong og Kina. Misjonsbladet heter Tørst.

Stefanusalliansen arbeider for trosfrihet uten å måtte risikere overgrep og tortur og støtter spesielt forfulgte og undertrykte. Misjonsbladet heter Stefanus.

Misjonsprosjekter ellers i kirkene: Berg støtter NMS: arbeid i Thailand, «Lovsangshjemmet» i Bangkok. Romaniahjelpen støttes fast av Asak, Idd og Enningdalen. Tistedal og Immanuel kirke har ofringer til flere misjoner, men ingen fast avtale.

ROMANIA- AKSJONEN I HALDEN

har støttet barnehjemsarbeid i Romania i over 30 år gjennom penge-gaver, fadderordning og innsamlinger av klær og annet utstyr.

**Betesdastiftelsen
i Romania trenger
deg og din støtte!**

VIPPS:
599 842

Bankkonto:
1105.12.27923

Romaniaaksjonen i Halden er registrert i Brønnøysundregisteret.

Gudstjenesteoversikt

Søndag 19. mars

4.søndag i fastetiden

ROKKE KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste. Sogneprest Berit Øksnes og organist Renate Gjerløw Larsen.

IDD KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste. S.pr. Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen. Menighetens årsmøte.

Søndag 26. mars

Maria budskapsdag

TISTEDAL KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste. S.pr. Sigvald Steilbu, Kaja Burhol Austad, Kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein, Berit Øksnes og organist Jan Erik Norheim.

Søndag 2. april

Palmesøndag

ASAK KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Pål-Espen Haugen.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Knut-Ronald Haugen.

S.ENNINGDALEN KRK KL 18.00

Påske i ord og toner – Guds-tjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Pål-Espen Haugen.

Torsdag 6. april

Skjærtorsdag

BERG KIRKE KL 18.00

Gudstjeneste med Halvor Kjerkreit, ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

TISTEDAL KIRKE KL 18.00

Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Knut-Ronald Haugen.

Fredag 7. april

Langfredag

IDD KIRKE KL 11.00

Pasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved s.pr. Jan Lystad og kantor Maria Haug.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

Søndag 9. april

Påskedag

TISTEDAL KIRKE KL 08.30

Påskefrokostgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

BERG KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste med Arild Elnes, ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste ved sokneprest Jan Lystad og organist Morten Olaussen.

PRESTEBAKKE KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Lars Tomtum.

IDD KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste ved prost Espen Feilberg Jacobsen og organist Knut-Ronald Haugen.

ASAK KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Frank Nordensten.

ROKKE KIRKE KL 11.00

Påskefestgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Hans-Kristian Olsen.

Mandag 10. april

2. påskedag

BAKKE KL. 11.00

Påsegudstjeneste med kap. Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

HALDEN SYKEHJEM KL 11.00

Påsegudstjeneste med sokneprest Jan Lystad og kantor Maria Haug.

Søndag 16. april

2. søndag i påsketiden

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Band- og familiegudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Marie Håkensen.

IDD KIRKE KL 11.00

Innsettelsesgudstjeneste for Kapellan Ole Jens Hovda, ved prost Espen Feilberg Jacobsen, sokneprestene Sigvald Steilbu og Kaja Burhol Austad. Kirke-kaffe på Karlsholm.

Søndag 23.april

3. søndag i påsketiden

S.ENNINGDALEN KRK KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Pål-Espen Haugen.

TISTEDAL KIRKE KL 11.00

St.Georgsgudstjeneste ved s.pr. Kaja Burhol Austad og organist Knut-Ronald Haugen.

Tirsdag 25. april

ASAK KIRKE KL 18.00

Møtested kirken, gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Knut-Ronald Haugen.

Søndag 30. april

4. søndag i påsketiden

ROKKE KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Wenche Tuman.

ASAK KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste, organist Knut-Ronald Haugen spiller.

ASAK KIRKE KL 1800

Ungdomsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

Lørdag 6. mai

IDD KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

Søndag 7. mai

5. søndag i påsketiden

IDD KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved s.pr. Berit Øksnes og kantor Maria Haug.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Jan Lystad og organist Renate Gjerløw Larsen.

ASAK KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Wenche Tuman Johnsen.

IDD KIRKE KL 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

Lørdag 13. mai

ASAK KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og kantor Maria Haug.

Søndag 14. mai

6. søndag i påsketiden

IDD KIRKE KL 09.45

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

IDD KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

IDD KIRKE KL 13.15

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

ASAK KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og kantor Maria Haug.

ASAK KIRKE KL 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og kantor Maria Haug.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved prost Espen Feilberg Jacobsen. Oratoriekorset fra Vänersborg synger.

Ondag 17.mai

Norges nasjonaldag

IMMANUELS KIRKE KL 12.00

Festgudstjeneste ved sokne-prest Berit Øksnes og organist Knut-Ronald Haugen.

PRESTEBAKKE KIRKE KL 14.00

Festgudstjeneste ved sokne-prest Kaja Burhol Austad og organist Pål-Espen Haugen.

Torsdag 18. mai

Kristi himmelfartsdag

ROKKE KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved s.pr. Berit Øksnes og kantor Maria Haug.

Lørdag 20. mai

BERG KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

BERG KIRKE KL 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

Søndag 21. mai

Søndag før pinse

ASAK KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Renate Gjerløw Larsen.

PRESTEBAKKE KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Jan Lystad. Orgelelev spiller.

BERG KIKRE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

BERG KIKRE KL 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

Søndag 28.mai

Pinsedag

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Lars Tomtum.

ROKKE KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstjeneste ved s.pr Jan Lystad og organist Wenche Tuman Johnsen.

ASAK KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstjeneste ved kap. Ole Jens Hovda og organist Jan Erik Norheim.

BERG KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

IDD KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Pål-Espen Haugen.

Mandag 29. mai

2. pinsedag

TISTEDAL KIRKE KL 11.00

Høytidsgudstj. ved kap. Ole Jens Hovda og kantor Maria Haug.

Søndag 4. juni

Treenighetssøndag

ASAK KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad.

ROKKE KIRKE KL 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Renate Gjerløw Larsen.

ROKKE KIRKE KL 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Renate Gjerløw Larsen.

IDD KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.

BERG KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Jan Lystad og organist Frank Nordensten.

Søndag 11. juni

2. søndag i treenighetstiden

BERG KIRKE KL. 11:00

Gudstjeneste ved s.pr. Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

TISTEDAL KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Knut-Ronald Haugen.

S. ENNINGDALEN KRK KL 11.00

Gudstj. ved s.pr Sigvald Steilbu og organist Pål-Espen Haugen.

Søndag 18. juni

3. søndag i treenighetstiden

IDD KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu.

ASAK KIRKE KL 11.00

Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00

Avskjedsgudstjeneste for Jan Boye Lystad, ved prost Espen Feilberg Jacobsen.

Søndag 25.juni

4. søndag i treenighetstiden

ASAK KIKRE KL 11.00

Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00.

Gudstjeneste

PRESTEBAKKE KIRKE KL 11.00

Gudstj. ved kap. Ole Jens Hovda.

IDD KIRKE KL 11.00.

Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald Steilbu.

Asak, Enningdalen, Idd og Tistedalen menigheter:

Påskefestuke

I år som flere ganger tidligere, blir det også i år en felles påskefestuke på Iddesiden.

Vi oppfordrer hverandre til å delta på gudstjenestene, selv om de ikke er i den menigheten vi går i til vanlig. På den måten kan vi samles flere og bli bedre kjent med folk fra de andre menighetene. Å komme flere sammen er oppmuntrende, det styrker sangen og fellesskapet. Vel møtt!

Palmesøndag

KL. 11.00 i Asak kirke: Gudstjeneste ved sogneprest Kaja Burhol Austad. Organist er Pål Espen Haugen, som også synger et par sanger.

KL. 18.00 i S. Enningdalen kirke: «Påske i ord og toner» med mye sang. Kaja Burhol Austad forretter. Organist er Pål Espen Haugen. Pål Esben Gustavsen er med på trompet og Margrete Gaulin Simensen synger. Kollekt til Romaniaaksjonen.

Skjærtordag

KL. 18.00 i Tistedal kirke: Nattverdgdustjeneste ved sogneprest Kaja B. Austad. Organist er Knut Ronald Haugen. Arild Elnes er med på saksofon.

Langfredag

KL. 11.00 i Idd kirke: Pasjonsgudstjeneste ved sogneprest Sigvald L. Steilbu. Organist er Knut Ronald Haugen. Arild Elnes er med på saksofon.

Ronald Haugen. Arild Elnes er med på saksofon.

Påskedag

KL. 08.30 i Tistedal kirke: Gudstjeneste med påskefrokost ved sogneprest Sigvald L. Steilbu. Organist er Knut – Ronald Haugen og Pål Esben Gustavsen er med på trompet.

KL. 11.00 i Asak kirke: Påskefestgudstjeneste ved sogne-prest Sigvald L. Steilbu. Organist er Frank Nordensten.

KL. 11.00 i Idd kirke: Påskefestgudstjeneste med natt-verd ved prost Espen Feilberg Jacobsen. Organist er Knut Ronald Haugen. Pål Esben Gustavsen er med på trompet.

KL. 11.00 i Prestebakke kirke: Påskefestgudstjeneste med natt-verd ved kapellan Ole Jens Hovda. Organist er Lars Tomtum. Kollekt til Tomasgården.

2. påskedag

KL. 11.00 på Bakke opptrenings-senter: Kapellan Ole Jens Hovda forretter. Organist er Knut Ronald Haugen.

Den norske kirke i Halden

Post- og besøksadresse:

Os Allé 13, 1777 Halden

Ekspedisjonstid 10.00–14.00

tirsdag–fredag (mandag stengt)

Telefon 69 17 95 30

Kirkevergens kontor:

fellesraadet@kirkenshus.halden.no

Kirkeverge

Per Holger Andersen 90 09 66 13

Økonomi- og personalleder

Marianne Grinnbo 45 33 03 08

Administrasjonskonsulent

Liv-Inger Haga 45 33 03 07

Informasjonsmedarbeider

Kerstin Brandt 45 33 03 01

Seniorrådgiver

Jan-Ivar Andreassen 45 33 02 99

Menighetskontoret:

halden@kirkenshus.halden.no

Daglig leder

Martin Myhre-Nielsen

45 33 03 06

Sekretær

Camilla Hartviksen

45 33 03 02

Kirkelig undervisning/

trosopplæring:

Menighetspedagog

Iselin Andersen Gjøstøl

41 58 02 69

Menighetspedagog

Johannes W. Halvorsen

94 17 14 65

Menighetspedagog

Janne Tove Solerød Brække

45 33 03 12

Diakoner:

Anne-Kirsti Syverstad Ulseth

95 10 62 57

Marit Brenne 40 44 95 00

Kirketjenere:

Driftsleder Knut Skram

91 39 39 21

Anne Sætre 45 33 03 26

Ole Johannes Solberg 95 46 46 21

Bruno Andre Eriksen 45 33 03 28

Ole Petter Skram 48 48 08 26

Viola Lindhaugen 45 33 02 05

Inger Marie Bragvin 45 32 72 62

Kantorer/organister:

Maria H. Johansen 45 33 03 13

Marie Håkonsen 46 78 16 96

Knut Ronald Haugen 91 71 06 91

Pål-Espen Haugen 45 33 03 21

Asak kirke:

Sogneprest Kaja Burhol Austad

99 52 02 55

Berg kirke:

Sogneprest Margrete Kvalbein

99 57 72 87

Enningdalen/Prestebakke kirke:

Sogneprest Sigvald L. Steilbu

91 83 77 27

Idd kirke:

Sogneprest Sigvald L. Steilbu

91 83 77 27

Immanuel's kirke:

Sogneprest Jan B. Lystad

41 20 51 30

Rokke kirke:

Sogneprest Berit Øksnes

48 08 26 22

Tistedal kirke:

Sogneprest Kaja Burhol Austad

99 52 02 55

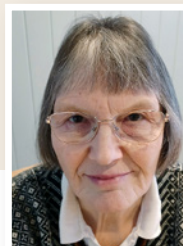
Kapellan i Asak, Enningdalen, Idd

og Tistedal menigheter:

Ole Jens Hovda 95 02 89 52

Dette har betydd noe for meg

Anne-Marie Ulseth, Rokke

The Passion Play Oberammergau

Jeg hadde en tante som med begeistring fortalte at hun og mannen hadde vært og sett på stykket Jesu lidelseshistorie. Tenker at jeg var i tenårene, og siden den gang har det ligget et ønske om en gang å komme dit. I senere tid, har mine to svigerinner, og også noen naboer i Rokke vært der. Billetter til spillene må bestilles år i forveien. Høsten 2019 bestilte min mann og jeg billetter til forestilling i august 2020. Nå var det min tur! Neida, det skulle ikke gå denne gangen, for som vi alle vet var det Covid-19 på den tiden, og alt ble avlyst. Vi fikk derimot rebestilt billettene våre og en ny mulighet august 2022.

Dette skuespillet om Jesu lidelseshistorie settes opp i Oberammergau i Tyskland, nær grensen til Østerrike hvert 10. år. Det spilles da 5 dager i uka fra midten av mai, til ut i oktober. Dette er et veldig

spesielt skuespill, fordi det hele startet i 1633, da det var pest i hele Europa, inklusiv Oberammergau. Folk søkte tilflukt i bønn, og sverget: «at de hvert 10. år skulle iscenesette skuespillet om vår Herre Jesu Kristi lidelse, død og oppstandelse», hvis den dødelige pesten stoppet. Det gjorde den, og i 200 år ble det satt opp i nærliggende kirke. Flere og flere mennesker fra fjern og nær ønsket å være med og se dette og oppsøkte dette spillet. Kirken ble etterhvert for liten, derfor bygget de en egen scene for dette formålet på 1900-tallet med navnet *The Passion Play Oberammergau*. Det var derfor med stor forventning vi satte oss på flyet til München sammen med et vennepar, og videre med bil til det lille stedet Oberammergau.

Plasseringen kunne umulig ha vært bedre. Vi satt på andre rad, midt foran scenen. – Og der kommer Han, Kongenes

Konge, ridende på et esel. Dette var akkurat som det var fortalt i Bibelen, med folket som hyllet han da han kom ridende. De ropte Hosanna Davids sønn, og strødde palmegrener foran ham. Fariseerne er derimot ikke like begeistret, så de søkte hele tiden noe de kunne ta han på. Jesus forbereder disiplene sine på at han skal lide og dø, og stå opp igjen den tredje dagen. Dette er vanskelig å forstå selv for disiplene som går sammen med han hele tiden. Vi fikk hele dramaet i løpet av noen timer, både at han ble tatt til fange, at han ble forhørt, at han ble mobbet av hele folket som ropte korsfest, korsfest og gi oss Barrabas fri. Etter korsfestelsen av Jesus og to røvere, får vi se den tomme graven og engelen som sier til kvinnene: Han er ikke her, han har stått opp!

Dette har betydd noe for meg.

Ordet er ditt

Terje Sivertsen, Asak menighet

I sitt brev til Galaterne beskriver Paulus noe av det som kan betraktes som en oppsummering av hele hans liv og tanke: «Ved loven døde jeg bort fra loven, så jeg kan leve for Gud. Jeg er korsfestet med Kristus; jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det livet jeg nå lever som menneske av kjøtt og blod, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket meg og ga seg selv for meg.» (Gal 2:19–20).

Tanken om at Jesus, som en virkelig person og sann Gud, elsket oss og ga seg selv for oss, ble noe som særpreget den kristne troen og skilte den fra gudstroen i den gresk-romerske verden. Når Paulus skriver at Jesus elsket ham og ga seg selv ham, forstår vi at initiativet og invitasjonen kom fra Gud selv. Som han senere skriver i

Romerbrevet, døde Kristus for oss mens vi enda var syndere og ved det ble forsonet med Gud. Han ga seg selv for oss fordi han elsket oss, uten hensyn til vår egen moralske karakter.

Vår del i dette er å tro på ham i takknemlighet for hans trofasthet. På den måten lar vi Jesus komme inn også i våre liv. Paulus beskriver dette som at «jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg». Han skriver ikke her om en tilværelse som er uten kontakt med livets utfordringer, men omtaler det som «det livet jeg nå lever som menneske av kjøtt og blod».

Dette kan det være frigjørende å tenke på, ikke minst når vi må erkjenne at vi ikke strekker til. Vi kjenner vel alle på at vi ikke alltid klarer å elske oss selv og andre med en slik

kjærlighet som Jesus viste oss. Men vi er ikke overlatt til oss selv, for ved troen er Kristus til stede hos hver enkelt av oss. Å korsfestes med Kristus er ikke å fornekte livets realiteter, men å få del i det nye livet, der han lever i oss.

Det Kristus gjorde for Paulus, det gjorde han for alle og dermed for hver enkelt av oss. Som for Paulus blir vår del å ta imot invitasjonen i takknemlighet, og leve resten av våre liv i relasjon til han som elsket oss og ga seg selv for oss. På dette grunnlaget kan vi også bygge vår relasjon til andre, som trenger å kjenne Kristi nåde og kjærlighet like mye som vi.

NYTT FRA ROKKE MENIGHET

Igjen er vi glad for å kunne arrangere noen gudstjenester også i Rokke kirke. **Årsmøte** 19. mars blir Renate Gjerløy Larsen med i gudstjenesten, både som organist og sanger. Vi gleder oss til det!

1. påskedag 9.4, Kr. Himmelfartsdag 18.5, 1. pinsedag 28.5 og konfirmasjon 4. juni. Dette er gudstjenester som vi får holde i Rokke kirke. Følg med på annonser, da det fortsatt er fordeling på hvilken kirke som er åpen for gudstjenester. Er det ikke gudstjeneste i vår kirke, se om du kan oppsøke en annen av Halden sine kirker.

Torsdag 25. mai kl. 19.00 blir det **Jazz på Raet** i Rokke kirke. Margrete Gaulin Simensen synger sammen med The Swinging Septet. Inger Lise Skaug sier noe om Rokke kirke i fugleperspektiv. Sogneprest Berit Øksnes har liten appell og det blir enkel bevertning. Berg og Rokke menigheter er arrangører.

Rokke bedehus

Mye av arbeidet blant barn og unge skjer på Rokke bedehus. Her er det søndagsskole annenhver søndag, Yngres annenhver fredag, og for ungdom et sted å være annenhver lørdag. I tillegg er det møter for voksne på andre ukedager. Kaffe og prat, er et ganske nytt konsept hver 1. lørdag i måneden fra ca kl 10 til 15. Her kan du gjerne ta med ditt håndarbeid!

Kirkevalget 2023

«Kirken den er et gammelt hus, står om enn tårnene faller», synger vi i en salme. Har du lyst til å være med å bidra til aktivitet i Rokke kirke, er du velkommen til å ta kontakt. Valg på nytt menighetsråd er i september 2023, samtidig som det er kommunevalg. Ta kontakt med menighetskontoret, eller med Inger Marie Vierli Vold, som er leder, tlf 930 94 867.

Kirkeskyss

Er du glad i å kjøre bil, og kan du i tillegg være en person som sørger for at de som selv ikke kjører, har mulighet til å komme seg trygt frem og tilbake til kirken? Ta da kontakt med leder Inger Marie Vierli Vold, tlf 930 94 867.

GRIMSRUD

- maskinentreprenør -

INDUSTRIOMRÅDER • BOLIGFELT • VA-ANLEGG • BYGG
UTOMHUSANLEGG • SAMFERDSEL • SPESIELLE ANLEGGSSARBEIDER

Tlf 69 21 64 20

www.leifgrimsrud.no

Bakkens Auto A/S

AUTORISERT VERKSTED

Periodisk kjøretøykontroll

Service, oppretting, lakkering

Tlf. 69 19 61 80

Fax 69 19 61 09

Kleppervn. 1793 Tistedal

HALDEN
TAXI

TLF. 69 21 32 00

banda

Gerd Holm's Eff. AS

Bandagisten Hilde Fosdahl

Storgt. 10

ved Berg Sparebank

Tlf. 69 18 12 88

GODKJENT LEVERANDØR
AV HELSE- OG SYKEARTIKLER

comfort

Rørleggeren i nærheten

E. JØRGENSEN A/S

www.f-jorgensen.no

Tlf 69 17 86 14

www.f-jorgensen.no

Kringla Konditori

Aremarkveien 2

vis å vis Rema 1000 Tistedal

69 19 14 63

Wave

BÅT-HOLM AS

Vi satser

på service

GP
.no

KIWI
minipris

BRØDLØS

Tlf 69 17 20 37

ELEKTRIKER
Tjenesten

Vi leverer alt fra stikkontakter

til store prosjekter som skoler,

borettslag og nybygg.

Tlf 69 17 71 00

www.elektrikertjenesten.no

EL-PROFFEN

LINDHAUGEN AS

MASKIN-

ENTREPRENØR

& ANLEGGSGARTNER

Tlf 69 18 76 00

www.lindhaugen.no